

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

51.

KURJER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ 28-го Іюня — 1838 — Wilno. Wtorek. 28-go Czerwca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

В И Л Ъ Н А.

25 ч. с. м. Высокоторжественный день рожденія Его Императорскаго Величества Государя Императора и Ея Императорскаго Высочества Государыни Великой Княжны Александры Николаевны былъ празднуемъ въ нашемъ городѣ.

Въ 10½ часовъ утра Его Сіятельство Господинъ Виленскій Военный Губернаторъ, Гродненскій, Бѣлостокскій и Минскій Генераль-Губернаторъ, принималъ поздравленія отъ духовенства, дворянства, Военныхъ и Гражданскихъ чиновниковъ. Послѣ чего все собраніе отправилось въ церковь Св. Духа, гдѣ Архимандритомъ *Платономъ* совершена Божественная Литургія соборнѣ, а по окончаніи оной произнесена приличная рѣчь и воспѣто благодарственное Господу Богу молебствіе о здравіи и долгоденствіи Ихъ Императорскихъ Величествъ и всего Августѣйшаго Дома. При воспѣтіи многолѣтія съ Виленской крѣпости произведенъ 101 пушечный выстрѣлъ. Въ то же время торжественное молебствіе отправлено было и во всѣхъ церквахъ прочихъ исповѣданій.

Въ тотъ же день былъ у Господина Военнаго Губернатора большой обѣдъ, къ которому приглашены были Гг. Генералы, высшіе военные и гражданскіе чиновники и почетнѣйшее Дворянство.

Вечеромъ городъ иллюминованъ, а на Антоколь у качель сожжены фейерверкъ, зрителями коего было многочисленное собраніе жителей всѣхъ сословій.

Санктпетербургъ, 21-го Іюня.

Высочайшимъ Приказомъ, 9 го Іюня, состоящій по Арміи Генераль-Майоръ *Роговской 2 й*, уволенъ отъ службы съ мундиромъ и пенсіономъ полнаго оклада, опредѣленнаго Уставомъ 6-го Декабря 1837 года.

— Дѣйствительному Тайному Советнику Графу *Строганову* выдана изъ Министерства Финансовъ шестилѣтняя привилегія на введеніе въ Россію изобрѣтенной за границею машины для волоченія проволоки, преимущественно самыхъ тонкихъ ея сортовъ для кардъ.

— Правительствующимъ Сенатомъ, въ званіе потомственнаго почетнаго гражданства удостоены: купцы 1-й гильдіи: Санктпетербургскіе, *Петръ Менлевъ* съ женою *Маврою Ивановою*, сыновьями: *Семеномъ*, *Николаемъ* и дочерью *Прасковьею*, *Михайло Родимцовъ* съ женою *Прасковьею*, сыномъ *Степаномъ*, его женою *Степанидою* и дочерьми ихъ *Маріею* и *Александрою*; *Іоганнь Пасторфъ* съ женою *Еввою*, сы-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

W I L N O.

Dnia 25-go ter. m. obchodzony był w naszym mieście Wysokiej Uroczystości dzień Urodzin NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA JEJ MOŚCI I JEJ CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEJ KSIĘŻNICZKI ALEXANDRY NIKOLAJEWNY.

O pół do jedenastej zrana, Jaśnie Oświecony Pan Wileński Wojenny Gubernator, Grodzieński, Białostocki i Miński Jenerał-Gubernator, przyjmował powinshawania Duchowienstwa, Dworzaństwa, tudzież Wojskowych i Cywilnych Urzędników. Poczém całe zgromadzenie udało się do Cerkwi S. Ducha, gdzie Archimandryta *Platon* miał sobornie Mszą świętą, po której nastąpiła stosowna mowa i zaśpiewano dziekczynne Panu Bogu modły, o zdrowie i długie dni NAJJAŚNIEJSZYM CESARSTWU ICH MOŚĆ I CAŁEMU NAJJAŚNIEJSZEMU DOMOWI. Przy zaśpiewaniu mnogich lat uczyniono 101 wystrzałów z dział twierdzy Wileńskiej. W tymże czasie uroczyste modły odprawiane były i we wszystkich Kościołach innych wyznań.

Dnia tegoż u Pana Wojennego Gubernatora, był wielki obiad, na który zaproszeni byli PP. Jenerałowie, Wyżsi Wojskowi i Cywilni Urzędnicy i znakomitsze Dworzaństwo.

Wieczorem miasto było illuminowane, a na Antokolu przy kaczelach spalony został fajerwerk, którego widzami było liczne zgromadzenie mieszkańców różnych stanów.

Sankt-Petersburg, 21-go Czerwca.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, pod dniem 9-m Czerwca, liczący się w Armii Jenerał-Major *Rogowski 2-gi*, uwolniony ze służby z mundurem i pensją zupełnego wyznaczenia, podług ustawy 6-go Grudnia 1837 roku.

— Rzeczywistemu Radzcy Tajnemu Hrabi *Stroganowu* wydano z Ministerium Skarbu, sześćoletni przywilej na zaprowadzenie w Rossyi wynalezionej za granicą machiny do ciągnięcia drótu, szczególnie najcieńszych jego gatunków do kard.

— Przez Rządzący Senat, uznani godnemi stanu dziedzicznego poczetnego hradźaństwa: kupcy 1-oj gildy: *Sanktpetersburscy*, *Piotr Mieniojew* z żoną *Maurgą Iwanowną*, synami: *Symeonem*, *Nikołajem* i córką *Prascewią*; *Michał Rodimcow* z żoną *Prascewią*, synem *Stefanem*, jego żoną *Stefanidą* i ich córkami *Maryją* i *Aleksandrą*; *Jan Pastorf* z żoną *Ewą*, z synami: *Bazyliem*, *Teodoremem*, *Edwardem*, *Konstantym* i córkami: *Ama-*

новьями: Васильемъ, Федоромъ, Эдуардомъ, Константиномъ, и дочерьми: Амалиєю, Александрою и Жозефиною; Чистопольскій 2-й гильдіи купецъ Дмитрій *Долковъ* съ семействомъ; сынъ умершаго Коммерціи Советника Іоганна *Гартмана*, Гейнрихъ Августъ Гартманъ, съ братьями: Августомъ, Федоромъ, Карломъ, Фридрихомъ, Эдуардомъ, Александромъ и Францомъ Евгеніемъ; Харьковская 1-й гильдіи купеческая вдова Екатерина *Щелкова* съ семействомъ. (С.П.)

— Правительствующій Сенатъ, въ Общемъ Собраніи первыхъ трехъ Департаментовъ, слушали: *во-первыхъ*, предложенное Господиномъ Министромъ Юстиціи, Тайнымъ Советникомъ и Кавалеромъ Дмитріемъ Васильевичемъ Дашковымъ, къ надлежащему исполненію, Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго Совѣта, слѣдующаго содержания: Государственный Совѣтъ, въ Департаментъ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ докладъ Общаго Собранія первыхъ трехъ Департаментовъ Правительствующаго Сената по вопросу: могутъ ли лица, недостигшія совершеннолѣтія, но вышедшія изъ опеки, производить торговлю? и находя и съ своей стороны, что существующія въ законахъ правила о порядкѣ заключенія обязательствъ несовершеннолѣтними, относятся въ полной мѣрѣ и до лицъ торговаго состоянія, *положилъ*: согласно заключенію Правительствующаго Сената, правила сїи оставить въ ихъ силѣ. На ономъ мнѣніи написано: Его Императорское Величество воспоследовавшее мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственнаго Совѣта по вопросу: могутъ ли лица, недостигшія совершеннолѣтія, но вышедшія изъ опеки, производить торговлю, — Высочайше утвердить соизволивъ и повелѣвъ исполнить. Председатель Государственнаго Совѣта *Графъ Новосильцовъ*, 28 Марта 1838. И *во вторыхъ*, справку, по которой оказалось: 1) что послѣдовавшее по сему предмету въ Общемъ Сената Собраніи опредѣленіе заключалось въ слѣдующемъ: Общее Собраніе Правительствующаго Сената, рассмотрѣвъ вопросъ о томъ: могутъ ли лица купеческаго сословія, недостигшія совершеннолѣтія производить торгъ тогда, какъ необходимымъ условіемъ онаго есть кредитъ, на который они не имѣютъ права, и находя заключеніе по оному 4-го Департамента Правительствующаго Сената, какъ имѣющее цѣлю поддержаніе благосостоянія торговыхъ домовъ, не рѣдко разрушаемаго неопытною молодыхъ людей, правильнымъ и съ общими о несовершеннолѣтнихъ владѣльцахъ имѣній узаконеніями согласнымъ, полагаетъ: на приведеніе онаго въ исполненіе испросить Высочайшаго соизволенія всеподданнѣйшимъ Его Императорскому Величеству докладомъ, который и былъ представленъ 21-го Января сего 1838 года. И 2) 4-й Департаментъ Правительствующаго Сената, по выслушаніи объясненнаго выше вопроса, 15 Апрѣля 1836 года заключилъ: при разрѣшеніи дѣла о долгахъ купца Алексѣя Варламова по векселямъ, выданнымъ отъ него во время несовершеннолѣтія и безъ согласія опредѣленнаго къ нему попечителя, Государственный Совѣтъ обращаясь къ соображенію: могутъ ли лица, недостигшія совершеннолѣтія, но вышедшія изъ опеки, производить торгъ тогда, какъ необходимымъ условіемъ онаго есть кредитъ, на который они не имѣютъ права, если взять во вниманіе, что акты, во время несовершеннолѣтія данныя, ничтожны и обратно, если могутъ торговать, возбудилъ вопросъ: несправедливо ли было бы, въ отношеніи сего сословія, сдѣлать изыятіе изъ закона и признавать дѣйствительными акты, данныя лицами, пользующимися, на основаніи законовъ, правомъ торговли и достигшими 17-лѣтняго возраста? Въ семъ уваженіи мнѣніемъ Государственнаго Совѣта, Высочайше утвержденнымъ въ 12-й день Декабря 1833 года, постановлено: предоставить 4-му Департаменту Правительствующаго Сената войти въ соображеніе о лучшемъ способѣ къ соглашенію означеннаго права на торговлю съ законами, признающими недѣйствительными акты, данныя несовершеннолѣтними, и заключеніе онаго внести въ Общее Собраніе Правительствующаго Сената порядкомъ, установленнымъ по Указу 1763 года Декабря 15 дня, замѣняющемуся нынѣ 471-ю статьею Свода Законовъ тома XI Уставовъ и Учрежденій торговыхъ статья 10: Вступленіе къ гильдіи дозволяетъ (пунктъ 1-й) городскимъ обывателямъ безъ различія пола, возраста, званія и промысла. Тома III Устава о службѣ статья 929: Голосъ на выборахъ присволяется всѣмъ тѣмъ, которые не моложе 25-ти лѣтъ и имѣютъ въ городѣ капиталъ, съ котораго проценты не ниже 50 руб. Тома IX о состояніяхъ статья 4-я: Право состоянія въ отношеніи къ пользованію воспріимлетъ полную свою силу для каждаго лица въ особености, не прежде, какъ по достиженіи имъ совершеннолѣтія; совершеннолѣтнемъ же полагается (пунктъ 5) для управленія имуществомъ и для всту-

лія, Александръ и Жозефина; Чистопольскіи 2-ей гильды Купецъ Димитр *Полковъ* з родина; сынъ змарлаго Радзцы Handlowego *Jana Hartmana*, Henryk August Hartman, z bracia: Augustem, Teodorem, Karolem, Fryderykiem, Edwardem, Alexandrem i Franciszkiem Eugenim; Charkowska kupcowa 1-ей гильды wdowa *Katarzyna Szczekowa* z rodziną. (P.P.)

— Рządzący Senat, na Połączonym Zebraniu pierwszych trzech Departamentów słuchali: *naprzód*, przełożonej przez P. Ministra Sprawiedliwości, Radcę Tajnego i Kawalera Dymitra Wasilewicza Daszkowa, do należytego wypełnienia, Najwyżej utwierdzonej Opinii Rady Państwa, brzmiącej następującej: Rada Państwa na Departamencie Praw i na Powszechnym Zebraniu, rozpatrzywszy przełożenie Połączonego Zebrania pierwszych trzech Departamentów Rządzącego Senatu względnie zapytania: czy mogą osoby, które nie doszły pełnoletności, ale wyszły z pod opieki, prowadzić handel? i znajdując ze swej strony, że istniejące w prawach prawidła o porządku zawierania zobowiązań przez niepełnoletnich, odnoszą się całkowiec i do osób stanu handlowego, *postanowiła*: zgodnie z wnioskiem Rządzącego Senatu, prawidła te zostawić w ich mocy. Na tej opinii napisano: Jego CESARSKA MOŚĆ nastąją Opinią na Powszechnym Zebraniu Rady Państwa w rzeczy zapytania: czy mogą osoby, które nie doszły pełnoletności, które jednak wyszły z pod opieki, prowadzić handel, Najwyżej utwierdzić raczył i rozkazał wypełnić. Prezydent Rady Państwa *Hrabia Nowosilcow*, 28-go Marca 1838 roku. I *powtóre*, sprawki, z której okazało się: 1) że nastąją w tej rzeczy na Powszechnym Zebraniu Senatu postanowienie zawierają się w tém, co następuje: Powszechnie Zebranie Rządzącego Senatu, rozpatrzywszy zapytanie o tém, czy mogą osoby stanu kupieckiego, niedoszłe pełnoletności, prowadzić handel wówczas, kiedy koniecznym jego warunkiem jest kredyt, do którego oni nie mają prawa, i znajdując wniosek w tej rzeczy 4-go Departamentu Rządzącego Senatu, jako mający na celu utrzymanie pomysłności domow handlowych, często upadającej przez niedoświadczenie młodych ludzi, za zgodny z prawidłami i z ogólnymi o niepełnoletnich właścicielach majątków ustawami mniema: na przyprowadzenie jego do wypełnienia wyjednać Najwyższe zezwolenie przez Najuniższe Jego CESARSKIEJ MOŚCI przełożenie, które też było przedstawione 21-go Stycznia 1838 roku. i 2) 4-ty Departament Rządzącego Senatu, po wysłuchaniu wyżej opisanego zapytania, 15-go Kwietnia 1836 roku wniosł: przy rozstrzygnięciu sprawy o długach kupca Alexego Warłamjewa podług wełłów, wydanych przezeń w czasie niepełnoletności i bez zgodzenia się naznaczonego mu opiekuna, Rada Państwa, rozważając: czy mogą osoby, które chociaż nie doszły lat zupełnych, wyszły jednakże z pod opieki, prowadzić handel wówczas, kiedy koniecznym jego warunkiem jest kredyt, do którego nie mają oni prawa, jeżeli się rozważy, że akta, w czasie niepełnoletności dane, są nie nieznaczące, i nawzajem, jeżeli mogą handlować, dała powód do zapytania: azali nie słusznie byłoby, względnie tego stanu, uczynić wyjątek od prawa, i uważać za rzeczywiste akta, dane przez osoby, używające, na podstawie ustaw, prawa handlu i przez doszłe 17-tu lat wieku? W tym względzie przez Opinią Rady Państwa, Najwyżej utwierdzoną w dniu 12-m Grudnia 1833 roku, postanowiono: polecić 4-mu Departamentowi Rządzącego Senatu rozstrząsnąć o lepszym sposobie zgodzenia pomienionego prawa na handel z ustawami, uznającymi za nieważne akta, dane przez niepełnoletnich, i wniosek jego podać do Powszechnego Zebrania Rządzącego Senatu porządkiem, ustanowionym przez Ukaz 1763 roku 15-go Grudnia, zamieniający się teraz przez 471-szy artykuł Połączenia Praw Tomu 1-go Urzędzeń Państwa. A w Połączeniu Praw postanowiono: W XI Tomie Ustaw i Urzędzeń handlowych w artykule 10-tym: Wpisanie do gildy dozwala się (punkt 1-szy) obywatelom mieskim bez różnicy płci, wieku, stanu i przemysłu. W Tomie III Ustawy o służbie w artykule 929-tym: głos na wyborach dozwala się tym wszystkim, którzy nie są młodszymi od lat 25 i mają w mieście kapitał, od którego procenta wynoszą nie mniej nad 50 rubli. W Tomie IX stanach w artykule 4-tym: Prawo Stanu, względnie użytkowania; ma brać zupełną swą moc dla kaźdej osoby w szczególności, nie pierwiej, jak po dójściu przez nich pełnoletności; pełnoletnością zaś uważa się (punkt 5-ty) dla zarządzania majątkiem i dla wchodzenia w umowy i zobowiązania siedmnaście lat wieku z opieką, a dwadzieścia jeden rok wieku bez niej. W Tomie X Praw Cywilnych w artykule 167-mym: ten, który doszedł siedemnastu lat wieku, obejmuje zarząd swoich majątków, ale zaciągac długów i dawać zobowiązań na piśmie może, bez różnicy dzieci wydzielonych od

пленія въ договоры и обязательства семнадцатилѣтній возрастъ съ попечительствомъ, а двадцати-однолѣтній безъ оного. Тома X Законовъ Гражданскихъ статья 167: Достигшіи семнадцати-лѣтняго возраста вступаютъ въ управленіе своимъ имѣніемъ, но дѣлать долги и давать письменныя обязательства могутъ, безъ различія дѣтей отдѣленныхъ отъ неотдѣленныхъ, не иначе, какъ съ согласіемъ и за подписью своихъ попечителей, безъ чего никакія выданныя имъ обязательства не могутъ почитаться дѣйствительными. Того же X Тома статья 168: Право на полное распоряженіе имуществомъ и свобода вступать въ обязательства, пріобрѣтается не прежде, какъ по достиженіи совершеннолѣтія, т. е. двадцати лѣтъ съ годомъ отъ рожденія. Сообразивъ цѣль вышеприведенныхъ законовъ съ причиною, возбуждающею вопросъ о томъ: не справедливо ли было бы допустить изытіе изъ оныхъ въ отношеніи лицъ торговаго сословія? 4-й Департаментъ Правительствующаго Сената находитъ, что возможность и польза такового изытія основана на тѣсной связи торговли съ кредитомъ и необходимости сего послѣдняго для лицъ, производящихъ первую; но эта причина, при всей ея основательности, развивая только общіе виды и способы торговли, не обеспечиваетъ частнаго благосостоянія лицъ, производящихъ оную, и для тѣхъ изъ нихъ, которые при несовершеннолѣтіи обременены будутъ въ свободныя и независимыя права займа и кредита, принесетъ очевидный вредъ, а не пользу; ибо, когда существующіе законы не предполагаютъ зрѣлаго понятія до двадцати лѣтъ съ годомъ и въ юности даже высшаго сословія, каково дворянство, то еще менее можно предполагать сію зрѣлость въ юности торговаго класса и по степени его образованности и по той зависимости, въ которой находятся несовершеннолѣтніе торговцы отъ родителей, опекуновъ и вообще начальниковъ семействъ. По симъ соображеніямъ 4-й Департаментъ Сената, согласно съ заключеніемъ Г. Министра Финансовъ, полагалъ: Право на торговлю и кредитъ оставить въ нынѣшнемъ его положеніи, предоставивъ впрочемъ обстоятельство сіе по основанію 471 статьи Тома I Свода Учрежденій Государственныхъ, на дальнѣйшее розсмотрѣніе Общаго Собранія Правительствующаго Сената первыхъ трехъ Департаментовъ; для чего и передана въ сіе Собраніе съ настоящаго опредѣленія копія 10 Февраля 1837 года. (Оп. Прав. Сен. 28 Мая 1838 года.)

— На дняхъ произведенъ въ нашей столицѣ первый опытъ мощенія улицъ асфальтомъ, Вдоль забора, которымъ обведенъ строящійся Исаіевскій Соборъ, со стороны Сянго Моста, были выложены кирпичемъ тротуары, назначенные для произведенія опыта. Въ трехъ желѣзныхъ котлахъ, подъ которыми устроены печи, была растоплена масса, изъ которой получается асфальтъ. Въ нее, по мѣрѣ разогреванія, насыпали грантъ, размѣшивая круглыми лопатами, особеннаго устройства. Масса чернаго цвѣта, растопившись совершенно, похожа на свѣжую икру. Ее выливаютъ на приготовленное мѣсто, посыпаютъ грантомъ и равняютъ. Донныя залито не все пространство тротуара, и по немъ еще не ходятъ. Любопытно испытать, не произведутъ ли какого дѣйствія на асфальтъ наши морозы. Прочность этой мостовой испытана въ Парижѣ, гдѣ уже залито такимъ образомъ большее число самыхъ многолюдныхъ улицъ. (С. П.)

— Свеклосахарная промышленность известна въ Россіи около сорока лѣтъ, со времени первыхъ опытовъ Блаженнагела, но до 1825 года, существовали только два завода: А. М. Герарда и И. А. Мальцова. Нынѣ, начиная отъ Москвы, близъ которой устроенъ заводъ Князя Мещерскаго, находятся по нѣскольку свеклосахарныхъ заводовъ въ Губерніяхъ: Калужской, Тульской, Орловской, Рязанской, Тамбовской, Курской, Пензенской, Черниговской, Воронежской, Симбирской, Кіевской, Тверской и Смоленской; даже есть одинъ заводъ въ Бессарабіи, близъ Кишинева. Въ прошедшемъ году, устроенъ Г. Скалономъ свеклосахарный заводъ Харьковской Губерніи въ Волчанскомъ Уездѣ; многіе изъ Малороссійскихъ помещиковъ прислали на сей заводъ учениковъ, и намѣрены послѣдовать примѣру Г. Скалона. Въ прошедшемъ году также составились, на правъ товарищества, компанія для свеклосахарнаго производства: одна въ Бобруйскѣ, а другая въ Путивлѣ; у Путивльскаго компанія въ 1837 году было своей свекловицы только 1,000 берковцевъ, но отъ окружныхъ хозяевъ доставлено 18,000 четвертей. Бобруйская компанія также надѣется получить свекловицу отъ постороннихъ хозяевъ. Подобнымъ образомъ и заводъ Князя Мещерскаго, подъ Москвою, покупаетъ всю свеклу у Коломенскихъ огородниковъ, а заводъ Барона Котца, въ Пензенской Губерніи, почти основанъ на воздѣлываніи свеклы соседними крестьянами. — Въ нѣсколькихъ мѣстахъ Си-

ниевыдѣленныхъ, не иначе, какъ за согласіемъ и за подписью своихъ опекуновъ, безъ чего żadне выданные преемъ обязательства не могутъ считаться за имеющие силу обowiąзуяцую. Въ томъ же X Томе артыкулъ 168-мъ: Право на полное распоряженіе имуществомъ и свобода чыненія обязательствъ, пріобрѣтается не прежде, какъ по достиженіи совершеннолѣтія, т. е. двадцати лѣтъ съ годомъ отъ рожденія. Порównawszy cel wyżej przytoczonych ustaw z przyczyną, która dała powód do zapytania o tém: azali nie słusznie byłoby dozwolnić wyjątku od nich względnie osób stanu handlowego? 4-ty Departament Rządzącego Senatu znajduje, że możliwość i użyteczność takiego wyjątku oparte są na ścisłym związku handlu z kredytem i konieczności tego ostatniego dla osób handel prowadzących; ale ta przyczyna, obok całej swej gruntowności, rozwijając ogólne tylko widoki i sposoby handlu, nie zabezpiecza szczególnego dobra osób, handel prowadzących, i dla tych z nich, które przy niepełnoletności będą mieli nadane wolność i niezależność prawa pożyczania i kredytu, przyniesie widoczną szkodę, nie zaś pożytek: kiedy bowiem istniejące ustawy nie przypuszczają dojrzałego pojęcia do dwódziestu i jednego roku w młodzieży nawet wyższego stanu, jakim jest dworzanstwo, tedy mniej jeszcze można przypuszczać tej dojrzałości w młodzieży klasy handlowej i ze względu stopnia jej ukształcenia i dla tej zależności, w której się znajdują niepełnoletni handlarze od rodziców, opiekunów i w ogólności naczelników rodzin. Dla tych uwag 4-ty Departament Senatu, zgodnie z wnioskiem P. Ministra Skarbu, mniemał: Prawo na handel i kredyt zostawić w teraźniejszym jego stanie, zostawiwszy z resztą okoliczność tę, na podstawie 471-go artykułu Tomu I Połączenia Urządzeń Państwa, do dalszego rozpatrzenia Połączonego Zebrania pierwszych trzech Departamentów Rządzącego Senatu; dla czego też przesłana została do tego zebrania kopia niniejszego postanowienia 10-go Lutego 1837 roku. (Op. przez Rz. Sen. 28 Maja 1838 r.)

— W tych dniach odbyto w naszej stolicy pierwszą próbę brukowania ulicy asfaltem. Wzdłuż parkanu, którym oprowadzona jest budująca się Katedra Sw. Izaka, od strony Siniego-Mostu, były wyłożone cegłą trotuary, dla odbycia doświadczenia przeznaczone. W trzech czubunnych kotłach, pod którymi znajdowały się urządzone piece, roztopiona była masa, z której się asfalt otrzymuje. Do niej, w miarę rozgrzewania, nasypywano żwiru, mieszając okrągłymi łopatkami, stosownego urządzenia. Masa koloru czarnego, po zupełnem roztopieniu się, podobna jest do świeżego kawioru. Leją ją na miejsce przygotowane, posypują żwirem i równają. Dotąd zalano nie całą jeszcze przestrzeń trotuaru, i po nim jeszcze nie chodzą. Ciekawą jest rzeczą czy okażą jakie działanie na asfalt nasze mrozy? Trwałość takiego bruku doświadczona jest w Paryżu, gdzie już zalano tym sposobem wielką liczbę ulic najludniejszych. ((P.P.))

— Przemysł cukru burakowego znajomy jest w Rosyi około lat czterdziestu, od czasu pierwszych prób Blankenagela, ale do roku 1825 istniały dwie tylko fabryki: A. M. Gerarda i J. A. Malcowa. Teraz, zaczynając od Moskwy, blisko której wybudowana jest fabryka Xięcia Mieszczerskiego, znajduje się po kilku fabryk cukru burakowego w Guberniach: Kałużskiej, Tulskiej, Orłowskiej, Riazanńskiej, Tambowskiej, Kurskiej, Penzeńskiej, Czernichowskiej, Woroneżskiej, Symbirskiej, Kijowskiej, Twerskiej i Smoleńskiej; znajdują się nawet jedna fabryka w Bessarabii, w bliskości Kiszyniewa. W przeszłym roku, P. Skalon założył fabrykę cukru burakowego w Gubernii Charkowskiej w Powiecie Wołczańskim; wielu z obywateli Małorossijskich przystało do tej fabryki uczniów i mają zamiar pójść za przykładem P. Skalona. Zawiązały się także w roku przyszłym, na prawach Towarzystwa, kompanie robienia cukru burakowego: jedna w Bobrujsku, a druga w Putywlu; kompania Putywlska w roku 1837 miała swoich buraków tylko 1,000 bierkowców, ale okoliczni gospodarze dostarczyli 18,000 czterwerci. Kompania Bobrujska ma także nadzieję otrzymywać buraki od właścicieli ustronnych. Podobnym sposobem i fabryka Xięcia Mieszczerskiego pod Moskwą, zakupuje potrzebną ilość buraków od ogrodników Kołomeńskich, a fabryka Barona Kotza, w Gubernii Penzeńskiej, wyrabia prawie cukier z buraków uprawianych przez właścicieli sąsiednich. — W kilku miejscach Syberyi robią

бири дѣлають опыты надъ посѣвомъ свекловицы, и, по назначенію Комитета сахароваровъ, учрежденнаго при Московскомъ Обществѣ Сельскаго Хозяйства, отправлено по нѣсколькимъ фунтовъ сѣмянъ свекловицы въ Нерчинскъ, Иркутскъ и въ Енисейскъ. По отношенію Общества Сельскаго Хозяйства южной Россіи, сѣмена свекловицы были посланы Комитетомъ для тамошнихъ хозяевъ, желающихъ также произвести опыты. Избраніе Комиссіонеровъ для каждой части техническаго устройства, учрежденіе депо хозяйственныхъ сѣмянъ при Московскомъ Обществѣ Сельскаго Хозяйства и заведеніе машинистовъ Бутеноповъ доставляють Комитету сахароваровъ возможность удовлетворять разнымъ вопросамъ и требованіямъ сельскихъ хозяевъ. (К. Г.)

Пишутъ изъ Любека, отъ 12-го Іюня:

„По причинѣ постоянныхъ сѣверныхъ и восточныхъ вѣтровъ и происшедшей оттого высокой воды, спасеніе остатковъ парохода *Николай I* было чрезвычайно затруднительно. Товары, не совсѣмъ истребленные пожаромъ, извлечены уже изъ воды. Они состоятъ по большей части изъ мѣховъ, рыбьяго клею и мануфактурныхъ произведеній. Также спасена большая часть золота, заключавшагося въ боченкѣ, который найденъ полусожженнымъ. Теперь приступили къ извлеченію изъ воды такелажа и машины. Но они лежатъ глубоко подъ водою и потому требуютъ большаго и медленнаго труда. Равнымъ образомъ отысканы и трупы пятерыхъ утопшихъ.“ (С. П.)

Варшава, 18-го Іюня.

Вчерашняго дня Богъ благословилъ городъ нашъ великою радостію. Мы очастливлены присутствіемъ среди насъ Государя Императора. Къ вечеру распространилась между жителями вѣсть, что Его Величество ночью (съ 16 (28) на 17 (29)) прибыть изволилъ изъ Санктпетербурга въ Новогеоргіевскую крѣпость, и что въ тотъ же день прибудетъ въ Варшаву. Мгновенно городъ принялъ неизлечимо торжественный видъ. Жители, жаждущіе насладиться лицезрѣніемъ Монарха и Отца, покрыли улицы и площади, чрезъ кои ожидаемъ былъ проѣздъ Высокаго Посѣтителя. Дома освѣтились безчисленными огнями. Движеніе и шумъ кипящаго народа, впечатлѣнное на лицахъ нетерпѣливое, но усладительное ожиданіе, блескъ освѣщенія, ярко отъ многихъ великолѣпныхъ зданій отражающійся, и, при тихой и безоблачной погодѣ сливающимійся съ сіяніемъ луны, все это вмѣстѣ составляло прекрасную картину. Вдругъ раздавшіяся радостныя восклицанія возвестили о прибытіи Его Величества. Государь Императоръ прибыть изволилъ въ 11 часовъ чрезъ Мармонтскую заставу. Невозможно описать восторга жителей, сопровождавшихъ Его Величество на пути громкими изъявленіями живѣйшихъ чувствъ благоговѣнія и любви: та минута останется незабвенною для всякаго кто былъ ея свидѣтелемъ. Послѣ проѣзда народъ долго еще не оставлялъ тѣхъ мѣстъ, коими Государь Императоръ слѣдовалъ, и всеобщая радость продолжалась до поздней ночи.

Его Величество изволилъ остановиться въ Лазенковскомъ дворцѣ. Въ свитѣ находятся Генераль отъ кавалеріи Графъ *Орловъ*, Генераль-Адъютантъ *Адлербергъ* и многіи другіи особы.

— Е. В. Эрцъ-Герцогъ Австрійскій Фердинандъ *d'Este*, военный и гражданскій Генераль-Губернаторъ Галиціи и Лодомеріи, прибылъ 15 (27) с. м. въ Варшаву и остановился въ Белведерскомъ дворцѣ, въ приготовленныхъ для него комнатахъ. Вчера, Е. В. ѣздилъ на встрѣчу Его Императорскаго Величества въ Новогеоргіевскую крѣпость.

— Командующій Прусскими войсками въ Герцогствѣ Познанскомъ, Генераль *Грольманъ* и Прусскій Генераль-Лейтенантъ *Астеръ*, также многіе Австрійскіе и Прусскіе офицеры, нѣсколько уже дней находятся въ нашемъ городѣ. (О. Г. Ц. П.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

ШВЕДІЯ И НОРВЕГІЯ.

Стокгольмъ, 19-го Іюня.

Ихъ Величества Король и Королева отправились 16 ч. съ Ея Кор. Высоч. Кронпринцессою въ замокъ Розенсбергъ, куда въ тотъ же день прибыли Великій Князь Наслѣдникъ Русскаго престола и Нашъ Кронпринцъ изъ Грисгольма. Высочія особы проведутъ нѣсколько дней въ этомъ замкѣ. (А. П. С. З.)

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 20-го Іюня.

Мексиканскій посланникъ, Г. Гарро, какъ утверждаютъ здѣшніе журналы, требовалъ своихъ бумагъ и отправился уже въ Англію.

— Изъ Булоня пишутъ отъ 18 ч.: „Изъ Берне, лежащаго на 15 часовъ отсюда, прибыли въ 25 минутъ

пробы засѣвания буряковъ, а зъ назначенія Комитета фабрикантовъ cukru, установиеннаго при Москiewskіемъ Товариствѣ Господарства Wiejskiego, wysłano po kilka funtow nasienia burakow do Nerczyńska, Irkucka i Jenisejska. Na odniesienie się Towarzystwa Gospodarstwa Wiejskiego w Rossyi południowej, nasion burakowych posłał Komitet gospodarzom tamecznym, chcącym także robić doświadczenia. Wybranie kommissantow do każdego wydziału urządzenia technicznego, założenie składu gospodarskich nasion przy Moskiewskіемъ Товариствѣ Господарства Wiejskiego i zakład machinistow Butenopow dają Komitetowi fabrykantow cukru możność zaspakajania różnych informacyj i żądań gospodarzy wiejskich. (G. H.)

Чытамы зъ Любека, подъ днемъ 12-го Червца:

„Z przyczyny statecznych wiatrow północnych i wschodnich i wynikłego ztąd przybycia wody, uratowanie szcztatkow parochodu *Nikołaj I szy* było bardzo trudnem. Towary, nie zupełnie przez pożar zniszczone, wydobyto już z wody. Składają się one po większej części z futer, kleju rybiego i wyrobow rękodzielniczych. Uratowano także większą część złota, zawierającego się w beczufce, którą znaleziono napół spaloną. Przystąpiono teraz do wybycia z wody takielażu i machiny, które leżą głęboko w wodzie, i dla tego potrzebują wielkiej i długiej pracy. Znaleziono też i ciała pięciu utonionych.“ (P. P.)

Warszawa, 18-го Червца.

Dzień wczorajszy był dla nas dniem niewymownej radości. Uszczęśliwieni zostaliśmy oglądaniem napowno pośród nas NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA. Nad wieczorem rozeszła się wiadomość, że NAJJAŚNIEJSZY PAN, przybywszy szczęśliwie w nocy (z 16 na 17 b. m.) z Petersburga do twierdzy Nowo-Georgiewskiej, tego jeszcze dnia będzie w Warszawie. W mgnieniu oka, miasto całe przybrało postać uroczystą. Mieszkańce, pragnący nasycić się widokiem SWĘGO MONARCHY I OJCA, pokryli ulice i place, przez które przejazd NAJJAŚNIEJSZEGO PANA był spodziewany; domy zabłyły tysiącami świateł. Ruch i gwar wrzącego narodu, malujące się na wszystkich twarzach niecierpliwe, lecz przyjemne oczekiwanie, blask świateł odbijających się od wielu wspaniałych gmachow, a obok tego napiętniejsze niebo, zlewające się z światłem księżyca, wszystko to przedstawiało obraz zachwycający. Nagle rozległ się odgłos, że Jego CESARSKA MOŚĆ już przybywa. NAJJAŚNIEJSZY PAN, wjechać raczył w mury Warszawy o godzinie 11-tej przez rogatki Marymonckie. Uniesienie mieszkańców na Jego widok nie jest do opisania. Radośne okrzyki, będące wyrazem najwyższych uczuć uwielbienia i miłości, towarzyszyły Jego Cesarskiej Mości przez całą drogę. Chwila ta niewygasła pozostanie w pamięci tych, którzy byli jej świadkami. Już MONARCHA był przejechał, a naród długo jeszcze nie opuszczał miejsc, w których go ujrzął; radość powszechna do późnej przeciągnęła się nocy.

NAJJAŚNIEJSZY PAN wysiąść raczył w pałacu Łazienkowskim. W orszaku Jego CESARSKIEJ MOŚCI znajdują się: Jenerał jazdy Hr. *Orłow*, Jenerał-Adjutant *Adlerberg* i wiele innych osób.

— Jego Wyokość Arcy-Xiąże Austriacki Ferdynand *d'Este*, Jenerał-Gubernator Cywilny i Wojenny Królestw Galicyi i Lodomeryi, przybył dnia onegdajszego do Warszawy i zajął przygotowane dla siebie pokoje w pałacu Belwederskim. Wczoraj, Jego Królewicza Mość wyjeżdżał na spotkanie Jego CESARSKIEJ MOŚCI do twierdzy Nowogeorgiewskiej.

— Od kilku dni znajduje się tutaj także Królewsko-Pruski Jenerał *Grollmann*, Dowodzący wojskami pruskimi w W. Xiąztwie Poznańskiem, Jenerał Porucznik wojsk Pruskich *Aster*, tudzież wielu wojskowych Austriackich i Pruskich. (G. R. K. P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

SZWECJA I NORWEGIA.

Sztokholm, 19-го Червца.

Król i Królowa Ich Mość udali się d. 16 z Jej Kr. Wys. małżonką następcy tronu, do zamku Rosensberg, dokąd tegoż dnia przybyli WIELKI XIAŻE NASTĘPCA Tronu Rosyjskiego i nasz Dziedziczny Xiąże z Grispsholmu. Wysokie Osoby w pomienionym zamku zabawią dni kilka. (A. P. S. Z.)

FRANCYA.

Paryż, dnia 20 Червца.

Totejsze dzienniki utrzymują, że Poseł Meksykański P. Garro, żądał swoich pasportów i wyjechał już do Anglii.

— Donoszą z Boulogne pod d. 18: „Z Bernay leżącego ztąd na 15 godz. drogi, przybyły we 25 minut go-

голуби, доставившіе известіе, что Маршалъ Сультъ сегодня въ 10 час. утра, проѣхалъ чрезъ Берне. Здѣсь всѣ заботятся о принятіи его. Національная гвардія построится при колоннѣ сооруженной въ память большой арміи и тамъ Маршалъ, который за 34 года назадъ положилъ первый камень для сего монумента, сдѣлаетъ ей смотръ.—Маркизь Бриньоль чрезвычайный посолъ Короля Сардинскаго, прошлую ночь отправился въ Англію и Герцогъ Паммелая равно предполагаетъ немедленно отплыть тудаже.

— Распространился слухъ, что Баронъ Ротшильдъ отправится въ Брюссель, чтобы условиться тамъ на счетъ ссуды для Бельгіи. *Temps* замѣчаетъ, что такой поступокъ при настоящихъ обстоятельствахъ внушитъ довѣріе тѣмъ, которые опасались затрудненій при исполненіи трактата отъ 15 Ноября.

21-го Іюня.

Вдовствующая наследная Великая Герцогиня Мекленбургъ-Шверинская вчера прибыла въ Тюльери, гдѣ встрѣчена Герцогомъ и Герцогиней Орлеанскими.—Герцогъ Немурскій отправился вчера въ замокъ Э, а завтра изъ Дьена отплыветъ въ Англію. Его сопровождаютъ Графъ Гекторъ Беарнъ, который съ 1830 г. былъ уполномоченнымъ въ Неаполь и Маркизь Беранжеръ.

— Въ сегодняшнемъ засѣданіи Палаты Депутатовъ представленъ докладъ о разныхъ поступившихъ въ Палату прошеніяхъ. Прошеніе на счетъ перенечтыванія Французскихъ книгъ за границу произвело жаркія пренія, въ которыхъ участвовалъ и Министръ Народнаго Просвѣщенія. Это прошеніе представлено Министрамъ Иностранныхъ Дѣлъ, Юстиціи и Финансовъ. Другое прошеніе требуетъ учрежденія Епископства въ Алжирѣ, назначенія капеллана для каждаго полка и каждаго госпиталя въ Сѣверной Америкѣ и для каждаго корабля, предначиненаго для транспорта раненыхъ и больныхъ. Комиссія предложила представить это прошеніе Министрамъ Исповѣданій и Военному. Прочія прошенія неимѣли ничего примѣчательнаго.

— Бывшій Поручикъ Артиллеріи Арманъ Лети сочинитель брошюрки подъ заглавіемъ: „*Принцъ Наполеонъ въ Страсбургѣ*“, сегодня утромъ въ квартирѣ арестованъ.

— На сегодняшней биржѣ распространились слухи, о предстоящихъ неприятельныхъ дѣйствіяхъ между Бельгіею и Голландіею. Поводомъ сему могло быть то, что между Парижемъ и Брюсселемъ замѣченъ столь частый ходъ курьеровъ, какого не запомнятъ съ Іюльской революціи. На курсъ французскихъ ассигнацій слухъ сей нисколько не дѣйствовалъ.

23-го Іюня.

Принцъ Жоанвилльскій, по новѣйшимъ известіямъ, прибылъ въ Филадельфію и отправился оттуда въ Питсбургъ. Онъ предполагалъ плыть на востокъ въ Клевеландъ и чрезъ Албани возвратиться въ Нью-Йоркъ а 20 Іюня отплыть изъ Нью-Йорка въ Европу.

— *Bon Sens* содержитъ слѣдующее: „Въ продолженіе послѣднихъ двухъ дней во всѣхъ казармахъ ранды солдатъ строго были обыскиваемы, такъ какъ догадывались, что между солдатами разпредѣлены политическія письма. При такомъ осмотрѣ присутствовали два Королевскихъ ординарса-офицера. Адъютантъ военнаго Министра отправился вчера въ Ла Феръ а другой въ Страсбургъ съ особенными порученіями къ тамошнему Дивизионному Генералу.“

— Въ школѣ искусствъ и художествъ въ Шалонѣ на Марнѣ произошелъ мятежъ между воспитанниками, требовавшими удаленія одного изъ старшихъ учителей. Весь классъ распущенъ и возстановлено спокойствіе. (A.P.S.Z.)

А Н Г Л И Я.

Лондонъ, 16-го Іюня.

Въ разныхъ мѣстахъ здѣшней столицы дѣлаютъ приготовленія къ празднествамъ, которыя будутъ происходить во время коронаціи. Князь Эстергази занялъ всю площадь предъ своимъ домомъ подъ строевіе бальной залы.

— Къ напечатанному въ 50 N-рѣ Лит. Вѣст. извлеченію изъ коронаціонной программы Королевы Викторіи сообщаемъ изъ новѣйшихъ газетъ слѣдующія подробности: Коронаціонныя регалии будутъ нести слѣдующія особы: палку Св. Эдуарда Князь Роксбургшире; шпоры, Лордъ Байронъ; скипертъ Герцогъ Клевеландъ; острокопечный мечъ свѣтскаго правосудія или третій мечъ Маркизь Вестминстеръ; таковой же острокопечный мечъ духовнаго правосудія или второй мечъ Герцогъ Сугерландъ; мечъ состраданія незаостренный Герцогъ Девонширъ; Государственный мечъ Виконтъ Мельбурнъ; скиандръ и жезлъ Герцогъ Ричмондъ; державу Герцогъ Соммерсетъ; корону Святаго Эдуарда Герцогъ Гамильтонъ; патиры

ѣгбле, и принесли wiadomość, że Marszałek Soult dzisiaj o godz. 10 rano przejechał przez Bernay. Wszystko tu jest w ruchu na przyjęcie jego. Gwardya narodowa uszykuje się przy kolumnie, wzniesionej ku pamięci wielkiej armii i tam odbędzie musztrę w obecności Marszałka, który przed 34 laty położył pierwszy kamień do tego pomnika.— Margrabia Brignole, Posel nadzwyczajny Króla Sardynskiego, odpłynął przeszłej nocy do Anglii i Xiążę Palmella w tej chwili również zamierza tam się udać.

— Rozbiegła się pogłoska, że Baron Rotschild uda się do Brukselli dla umówienia się tam, względem pożyczki. *Temps* czyni uwagę, że taki krok, szród obecnych okoliczności, będzie mógł natchnąć zaufaniem te osoby, które się lękały trudności przy wykonaniu traktatu 15-go Listopada.

Dnia 21.

Dziedziczna Arcy-Xiężna Mecklemburg - Schwerińska wdowa przybyła wczoraj do Tuilleryów, gdzie była przyjęta od Xięcia i Xiężny Orleańskich.— Xiążę Némours udał się wczoraj do zamku Eu, a jutro odpłynie z Dieppe do Anglii. Towarzyszą mu Hrabia Hektor Béarn, który od r. 1830 był pełnomocnikiem w Neapolu i Margrabia Berenger.

— Na dzisiejszem posiedzeniu Izby Deputowanych, wniesiono na rozpatrzenie różne podane do Izby próśby. Prośba względem przedrukowywania książek francuzkich za granicą, była przyczyną żywych rozpraw, w których także miał udział Minister Oświecenia Narodowego. Prośbę tę odesłano do Ministrów Spraw Zewnętrznych, Sprawiedliwości i Skarbu. Inna prośba była względem założenia Biskupstwa w Algierze, mianowania kapelana dla każdego półku i każdego szpitalu w Ameryce Północnej i dla każdego okrętu, przeznaczonych na przewozy chorych i ranionych. Kommissya podała odesłanie tej próśby do Ministrów: Wyznań i Wojny. Dalsze próśby były mniej ważne.

— Dawniej Porucznik Artylleryi Armand L-ity, autor pisemka pod tytułem: „*Xiążę Napoleon w Strażburgu*“ dzisiaj rano aresztowany został w swoim mieszkaniu.

— Na dzisiejszej giełdzie krążyły pogłoski o blizkich niezgodach pomiędzy Belgią a Hollandyą. Powodem do tej pogłoski być mogło, że między Paryżem a Bruksellą daje się postrzegać tak ożywiony bieg gońców, jakiego nie pamiętają od rewolucyi Lipcowej. Na kursa papierów francuzkich pogłoska ta nie miała żadnego złego wpływu.

Dnia 23-go.

Podług najnowszych wiadomości, Xiążę Joinville przybył do Philadelphii i ztamtąd udał się do Pittsburga. Miał on zamiar płynąć ku Cleveland i powrócić przez Albany i New York, ażeby 20 Czerwca wyjść pod żagle z New-Port do Europy.

— *Bon Sens* zawiera, co następuje: „W ostatnich dwóch dniach we wszystkich koszarach najściślej były przeszukiwane tornistry żołnierzy, gdyż się domyślano, że rozdzielone były pisemka polityczne pomiędzy załogą. Dwaj oficerowie ordynansowi królewscy byli obecni przy tej inspekcji. Jeden z Adjutantów Ministra Wojny udał się wczoraj do La Fère, a inny do Strażburga ze szczególnemi instrukcyami do tamecznego Generała dywizyi.“

— W szkole kunsztów i rzemiosł w Chalons nad Marną, wychowawcy podnieśli bunt, chcąc się pozbyć jednego z wyższych nauczycieli. Cała klasa została rozwiązana i przez to przywrócona spokojność. (A.P.S.Z.)

A N G L I A.

Londyn, dnia 16-go Czerwca.

Wszędzie w stolicy naszej robią przygotowania do uroczystości, mających się odbywać podczas koronacyi. Xiążę Esterhazy zamienił plac przed domem swoim w salę balową.

— Do umieszczonego w 50 N. Kur. Lit. programatu koronacyi Królowej Wiktoryi, dodajemy z późniejszych gazet szczegóły: „Klejnoty koronacyjne nieść będą następujące osoby: Łaskę S. Edwarda, Xiążę Roxburgshire; ostrogi, Lord Byron; berło z krzyżem, Xiążę Cleveland; kończasty miecz sprawiedliwości świeckiej, czyli miecz trzeci, Margrabia Westminster; takiż miecz sprawiedliwości duchownej, czyli miecz drugi, Xiążę Sutherland; miecz miłosierdzia, bez końca, Xiążę Devonshire; miecz Państwa, Vice-Hraba Melbourne; berło z gołębiem, Xiążę Richmond; kulę świata (glob), Xiążę Somerset; koronę S. Edwarda, Xiążę Hamilton; patynę, Biskup z Bangoru; kielich, Biskup z Lincoln, biblią, Biskup z Winchester.“

Епископъ Бенгорскій, чашу Епископъ Линкольскій; наконецъ библию Епископъ Винчестерскій,

— Говорятъ, что Герцогъ Суссекскій намѣренъ дать великолѣпный пиръ для Герцога Немурскаго, тотчасъ по прїѣздѣ его въ Лондонъ.

— Два Лондонскіе клуба: *United service senior* и *Brookes*, готовятъ великолѣпныя пиршества для Маршала Сульта. Членами перваго изъ этихъ клубовъ могутъ быть только офицеры начиная съ подковника или капитана корабля. Число ихъ простирается до 1,500, и при поступленіи въ званіе члена каждый изъ нихъ долженъ внести 1,000 франковъ, и платить по 2,500 фр. ежегодно. Клубъ *Brookes* составляется изъ партіи Вигговъ, но къ оному принадлежатъ и Радикалы.

— Женщины поднесли Королеву адрессъ, коимъ испрашиваютъ уничтоженія невольничества; число всѣхъ подписей изъ Англіи простирается до 450,000, изъ Ирландіи до 77,000 и изъ Шотландіи до 133,000. Изъ города Манчестера подписалось на этомъ адрессъ до 25,000 женщинъ.

— Баронъ Фанъ-дѣръ-Капелленъ, назначенный Королемъ Нидерландскимъ присутствовать на коронаціи Королевы Викторіи прѣбылъ сюда съ супругою своею. Чрезвычайный посоль Австрійскаго Императора, Князь Шварценбергъ, также находится уже въ Лондонѣ и посѣтилъ вчера Министра Иностранныхъ Дѣлъ.

— Наслѣдственный В. Маршалъ опубликовалъ, что каждый изъ Перовъ получить по четыре билета для входа въ Вестминстерское аббатство во время совершенія обряда коронаванія и что тамъ устроены будутъ особыя мѣста для нижней Палаты и для дипломатическаго корпуса.

22-го Іюня.

Вчера пополудни былъ большой прїемъ у Королевы въ Ст. Джемскомъ Дворцѣ, при чемъ присутствовали всѣ находящіеся здѣсь иностранные посланники и чрезвычайные послы. При семь случаевъ представлялась Королеву между прочими знатными особами Княгиня Волконская, почетная Дама Ея Величест. Императрицы Россійской.

— Герцога Немурскаго ожидаютъ сюда ежеминутно чрезъ Брейтонъ; Е. Высоч. за нанятые для себя на нѣсколько дней покои въ Грилловской гостинницѣ въ главномъ этажѣ заплатилъ огромную сумму 30,000 фран.

— Вдовствующая Королева намѣрена осенью предпринять путь въ Мальту и пребыть тамъ восемь мѣсяцевъ. Ей предлагали Мадеру, но она предпочла островъ Мальту, чтобы не проживать своихъ доходовъ, какъ только въ Британскихъ владѣніяхъ.

— Маршалъ Сультъ при высадкѣ въ Англію такъ заболѣлъ морскою болѣзнію, что ему помогали ити два его спутника. (A.P.S.Z)

Г е р м а н і я.

Ганноверъ, 16-го Іюня.

По распоряженію правительства, въ здѣшней газетѣ напечатано, что Король не принялъ депутаціи съ поздравленіемъ въ день рожденія, единственно по неблаговоленію своему къ Магистрату, а не къ жителямъ, которыхъ Е. В. почитаетъ за людей справедливыхъ и благомыслящихъ.

Б е л г і я.

Брюссель, 19-го Іюня.

Въ газ. *Moniteur* пишутъ о назначеніи Гр. Мероде чрезвычайнымъ посланникомъ на коронацію Англійской Королевы.

— Говорятъ, что Король и Королева Белгійскіе выѣдутъ завтра въ Арденъ, гдѣ пробудутъ только три дня, а потомъ отправятся въ Парижъ, гдѣ Королева останется до времени разрѣшенія отъ бремени Герцогини Орлеанской.

— По случаю дипломатическихъ переговоровъ между Белгією, Францією и Англією, всѣ здѣсь въ необыкновенномъ движеніи. Третьяго дня, курьеръ привезъ депеши Королю и Французскому посланнику; вчера пополудни отправленъ отсюда курьеръ въ Парижъ, а вечеромъ снова прибылъ нарочный отъ Французскаго Короля.

— Нельзя болѣе сомнѣваться въ успѣшномъ окончаніи переговоровъ о займѣ 37,000,000. Г. Джемъ Ротшальдъ прѣдетъ сюда сегодня вечеромъ или завтрашній день поутру для подписанія условій, на которыя онъ уже согласился съ Министромъ Финансовъ, и которыя, чрезъ нѣсколько дней будутъ обнародованы въ публичныхъ вѣдомостяхъ. (O.I.C.II.)

И т а л і я.

Римъ, 13-го Іюня.

Папа принималъ вчера въ ауденціи Турецкаго посланника при Французскомъ дворѣ, Ахмета-Фети-Пашу.

— Мовіа, że Xiążę Sussex ma wyprawić świetną ucztę dla Xięcia Némours, zaraz za przybyciem tegoż do Londynu.

— Два kluby londyńskie gotują się na świetne uroczystości dla Marszałka Soult, to jest: klub *United service senior* i *Brookes*. Członkami pierwszego z tych klubów mogą być tylko oficerowie od stopnia Półkownika lub Kapitana okrętowego, liczą ich do 1,500; każdy z nich płaci przy wstępie 1,000 fr. a opłata roczna wynosi 2,500 fr. Drugi zaś, jest stronnictwa Wigów, a nawet nieco radykalistów.

— Płec żeńska, podała adresy do Królowej, prosząc o zniesienie niewolnictwa; ogółem liczą podpisów z Anglii 450,000, z Irlandyi 77,000, ze Szkocyi 133,000, z miasta Manchester podpisało podobny adres do Królowej 25,000 dam.

— Baron Van der Capellen, który ma prezentować Króla Niderlandzkiego na koronacji Królowej Wiktorii, przybył tu ze swoją małżonką. I Poseł Nadzwyczajny Cesarza Austriackiego, Xiążę Schwarzenberg, znajduje się także w Londynie; przedstawiono go wczoraj Ministrowi Spraw Zagranicznych.

— Dziedziczny Wielki-Marszałek ogłosił, że do opactwa Westminsterskiego podczas koronacji, każdy par dostanie cztery bilety, i że osobne urządzone miejsca dla Izby niższej i ciała dyplomatycznego.

Dnia 22-go.

Wczora popołudniu były wielkie pokoje u Królowej Jej Mości w pałacu St. James, na których się znajdowali wszyscy obecni tu posłowie i nadzwyczajni posłannicy. Przy tej okoliczności, pomiędzy wielu innymi znakomitemi osobami prezentowała się Królowej Xiężna Wołkońska, Dama Honorowa Cesarzowej Rosyjskiej.

— Xiążę Orleański co chwila przez Brighton jest tu oczekiwany. Za najętą dla Jego Kr. Wys. główne piętro hotelu Grillon na dni kilka, zapłacone ogromną sumę 30,000 fr.

— Królowa, wdowa, ma w jesieni przedsięwziąć podróż do Malty i zabawić tam ośm miesięcy. Doradzano jej także Madeirę, lecz dała pierwszeństwo wyspie Malcie, niechcąc tracić swych dochodów, jak tylko w Angielskiem Państwie.

— Marszałek Soult przy wylądowaniu do Anglii, tak był dotknięty morską chorobą, że musieli go prowadzić dwaj z towarzyszącymi mu. (A.P.S.Z.)

Н и е м ц у.

Hannover, 16-го Czerwca.

Tutejsza gazeta donosi, iż jest upoważniona do oświadczenia, że Król nie przyjął deputacji miasta Hannoveru z powinszowaniem urodzin, jedynie dla nieukontentowania swego z Magistratu, nie zaś z samych obywateli miasta, których za prawych i do brze myślących uważa.

Б е л г і я.

Bruxella, 19 Czerwca.

Monitor ogłasza mianowanie Hr. Mérodé, nadzwyczajnym Posłem na koronację Królowej Wiktorii.

— Мовіа, że oboje Królestwo wyjadą jutro do Ardennes, gdzie zabawią trzy dni, a potem udadzą się do Paryża. Królowa ma pozostać w tém mieście aż do rozwiązania Xiężnej Orleans.

— Z powodu dyplomatycznych układów wielki tu ruch panuje między naszym dworem a gabinetami: francuzkim i angielskim. Przedwczora przybył tu goniec z depeszami do Króla i Posła Francuzkiego; wczoraj o południu wysłano gońca ztąd do Paryża, a wieczorem znowu przybył prywatny goniec Króla Francuzów.

— Już nie można wątpić o dojściu do skutku zamierzonej pożyczki 37,000,000. P. James Rotschild przybędzie tu dziś w wieczor lub jutro rano dla podpisania układów, na które już zupełnie się zgodził z Ministrem Skarbu. Za dni kilka ogłoszone będą przez pisma publiczne. (G.R.K.P.)

В ъ о с н у.

Rzym, 13 Czerwca.

Ojciec święty udzielił wczora posłuchanie Turckiemu Posłowi przy francuzkim dworze, Achmet-Fethi-Baszy.

Неаполь, 12-го Юня.

Король вчера на пароходѣ *Фердинандъ II* изъ поездки опять сюда прибылъ. Онъ былъ близъ Сициліи и его путешествіе имѣло главною цѣлію собрать свой флотъ, который состоитъ изъ трехъ фрегатовъ, двухъ корветъ и двухъ бриговъ, которые въ одно время остановились съ нимъ на здѣшней рейдѣ, какъ будто для товарищества съ пятью Англійскими исполнами, которые все еще здѣсь находятся. Непомянуть, чтобы въ послѣдніе пять лѣтъ, было столь многочисленное собраніе военныхъ кораблей на здѣшней рейдѣ.

(A.P.S.Z.)

Испанія.

Мадридъ, 10-го Юня.

Пренія на счетъ закона о десятинахъ продолжаются въ Палатѣ Депутатовъ и нѣкоторыя статьи приняты единодушно, или по крайней мѣрѣ значительнымъ большинствомъ. Полагаютъ, что десятина и чрезвычайный военный налогъ доставятъ Правительству отъ 60 до 70 мил. реаловъ.

— Депутаты и Сенаторы Бискайскихъ провинцій рѣшились предложить Кортесамъ планъ на счетъ признанія сихъ провинцій и слышно что Правительство во время отсрочки Кортесовъ, прилежно займется симъ предметомъ.

— Гр. Севаллосъ прежній Министръ Иностранныхъ Дѣлъ и посланникъ при дворѣ Лондонскомъ, Вѣнскомъ, Неаполитанскомъ и Лиссабонскомъ за нѣсколько дней умеръ въ Севильѣ въ глубокой старости.

— Изъ Лермы получено официальное извѣстіе, что Полковникъ Журбано напалъ на Карлистовъ, бывшихъ подъ начальствомъ Балмаседы, разбилъ ихъ, взявъ въ плѣнъ двѣ роты, отбилъ плѣнныхъ отряда Полковника Майола и захватилъ всѣ военные припасы.

Сарагосса, 15-го Юня.

Подтверждается извѣстіе, что Кабрера, коего силу полагаютъ въ 10,000 пѣхоты и 900 конницы, намѣренъ разставить свое войско вдоль южныхъ береговъ Эбро. Генералъ Санъ Мигуель будто не въ состояніи сопротивиться ему.

(Изъ фран. газ.)

Въ частныхъ письмахъ съ Испанскихъ границъ пишутъ, что Д. Карлосъ, вмѣстѣ съ Инфантомъ Д. Себастьяномъ, осматривалъ войска, расположенныя въ окрестностяхъ Андуанъ, и всюду былъ встрѣченъ съ величайшимъ восторгомъ. Еще нѣтъ официальнаго извѣстія о назначеніи Ген. Маротто; но говорятъ, что оное въ скоромъ времени послѣдуетъ. Въ провинціи Бургосъ, Карлисты овладѣли замкомъ Вилладіега, въ коемъ находилось 200 чел. гарнизона. Кабрера безпрестанно подвигается впередъ, не опасаясь приближенія Христиносовъ, идущихъ въ подкрѣпленіе центра своей арміи; говорятъ, что Генералъ сей обмундировалъ 16 бат. пѣхоты своего отряда. Въ Каталоніи преданность къ Д. Карлосу возрасла до высочайшей степени; только недостатокъ въ оружіи и деньгахъ, препятствуетъ жителямъ вступить въ ряды его защитниковъ. Отрядъ пѣхоты и эскадронъ кавалеріи Христиносовъ передался Д. Карлосу. Карлисты умѣли воспользоваться этимъ обстоятельствомъ, и выслали подъ прикрытіемъ сего отряда значительное число войскъ подъ Пореру, на встрѣчу приближавшимся войскамъ Королевы, которыя, не ожидая этой военной хитрости, немедленно были окружены и послѣ непродолжительной стычки, въ коей потеряли 42 чел., положили оружіе. (O.G.C.H.)

Смѣсь.

Исполнительское предпріятіе проведеніе тунеля, или подземной дороги подъ Темзою, производится медленно но неутомимо и по всему видно, что дѣло придетъ къ концу. Работы производятся теперь непрерывно дено и ноно. Работники раздѣлены на три класса, такъ что постоянно перемѣняются каждыя 8 часовъ; каждое отдѣленіе состоятъ будетъ изъ 112 чел., кромѣ запасныхъ, которые въ случаѣ крайности могутъ быть употреблены. Въ продолженіи 8 часовъ работы, одинъ только часъ оставленъ для отдыха и пици, которую доставляютъ работникамъ на мѣсто. Плата значительная отъ 40 до 45-ти шиллинговъ въ недѣлю на человѣка, потому, что сюда выбирали самыхъ ловкихъ людей. Теперь, когда работа производится въ самой жидкой землѣ подъ главнымъ русломъ рѣки, едва можно въ день сдѣлать 9 фут. сводовъ. Всякой вдѣланный кирпичъ подвергается сильному испытанію ударомъ въ него и въ замазку 14 фунтовымъ молотомъ. Ежели замазка неустойчива и кирпичъ сдвигается, работникъ платитъ денеж. пеню или лишается работы. Вообще сводовъ кончено уже 1200 фут.

— Хотя Англія имѣетъ сильнѣйшую въ свѣтѣ морскую силу, впрочемъ Французы, касательно постройки

Неаполь, 12-го Сzerwca.

Król Jmc на statku parowym *Ferdynand II* wczora tu powrócił. Był on aż pod Sycylią, a głównym celem tej niespodziewanej podróży było zgromadzenie floty, która, złożona z trzech fregat, dwóch korwet i dwóch brygów w jednymże czasie przybyła na rejdę, tak właśnie, jakby chciała czynić towarzystwo pięciu Angielskim olbrzymim okrętom, które tu jeszcze stoją. Od siedmiu ostatnich lat nie pamiętają tak licznego połączenia okrętów wojennych w tutejszej przystani. (A.P.S.Z.)

HISZPANIA.

Madryt, 10-go Czerwca.

Rozprawy względem postanowienia o dziesięcinach nieustają w Izbie Deputowanych i pojedyncze artykuły jednogłośnie albo przynajmniej ze znaczną większością przyjęto. Rozumieją, że dziesięciny i nadzwyczajna kontrybucya wojenna przyniesie Rzadowi 60 do 70 millionów realów.

— Deputowani i Senatorowie Prowincyj Biskajskich postanowili przełożyć Kortezom projekt uznania przywilejów tych prowincyj i mówią, że Rząd podczas odroczenia kortezów pilnie się zajmie tym przedmiotem.

— Hrabia Cevallos, dawniejszy Minister Spraw Wewnętrznych i Poseł przy dworach Londyńskim, Wiedeńskim, Neapolitańskim i Lisbońskim, przed kilką dniami w głębokiej starości zakończył życie w Seville.

— Donoszą urzędownie z Lermy, że półkownik Żurbano, natarł na karlistów, będących pod wodzą Balmasedy i nie tylko ich pobit na głowę, ale nawet wziął w niewolę dwie kompanie, odbił zabranych dawniej jenców z oddziału Półkownika Mayola, i zdobył wszystkie rzyzsztunki wojenne.

(A.P.S.Z.)

Saragossa, 15 Czerwca.

Potwierdza się, że Cabrera, którego siły wynosić mają do 10,000 ludzi piechoty i 900 jazdy, ma zamiar rozstawić swe wojska wzdłuż brzegów południowych Ebro. Mówią, że Jenerał San Miguel nie jest w stanie stawić mu czoła.

(Z gaz. francuz.)

Nadeszły wiadomości prywatne od granic Hiszpanii, że D. Karlos, łącznie z Infantem D. Sebastianem i w towarzystwie Jenerała Marotto, odbył przegląd wszystkich wojsk, rozstawionych na linii od Andouin, gdzie był z największym przyjmowany zapatem. Mianowanie Jen. Marotto nie jest jeszcze urzędownie ogłoszone, ale ma niebawem nastąpić. Karoliści zdobyli w prowincyi Burgos zamek Villadiego, mający osadę, złożoną z 200 ludzi. Kabrera coraz dalej postępuje, oczekując bez obawy zhlżenia się wojsk Krystynistów, mających wzmacnić armią środkową, w tych czasach miał on opatrzeć w suknie 16 batalionów swojej piechoty. W Katalonii zapat dla sprawy D. Karlosa nigdy nie był większym, jak teraz, tylko brak pieniędzy i broni wstrzymuje osiągnięcie najkorzystniejszych wypadków. Oddział piechoty Krystynistów i jeden szwadron jazdy, przeszły na stronę D. Karlosa; umiano z tego korzystać: przyłączono do zbiegów znacznieszą siłę i z tą podstępiono pod Porrerę, naprzeciw zbliżającym się wojskom Królowej; te, niespodziewając się podejścia, otoczone ze wszystkich stron, po krótkiej potyczce, w której 42 ludzi utraciły, poddały się zwycięzcom.

Rozmaitości.

Olbrzymie przedsięwzięcie zrobienia tunelu czyli podziemnej drogi pod Tamizą, odbywa się powoli ale z wytrwałością, i wszystko zapowiada, że przyjdzie do skutku. Roboty odbywają się bez przerwy dniami i nocą, a robotników podzielono na trzy klasy, tak, że się regularnie co 8 godzin zmieniają; każdy oddział składa się z 12 ludzi, nie licząc odwodowych, którzy w razie nagleszej potrzeby, użyci być mogą. W ciągu 8 godzin pracy, jedna tylko godzina służy do wypoczynku dla pożywienia, które im na miejsce jest dostawiane. Myto jest wysokie, bo wynosi 40 do 45 szyl. (80 do 90 zł. p.) na tydzień dla człowieka, co ztąd pochodzi, że dobierano ludzi jak najrzęczniejszych. W tej chwili, gdy prace odbywają się w gruncie najruchomszym pod głównym korytem rzeki, zaledwie 9 cali sklepienia, przez dzień zrobić można. Każda cegła, jak tylko jest wmarowana, podlega bardzo mocnej próbie: ponieważ uderzają w nią i w kit, młotem czternasto-funtowym. Jeżeli kit pęknie lub zwicnie się cokolwiek cegła, robotnik płaci karę pieniężną, lub bywa oddalony. Całego sklepienia, już ukończonego, jest 1200 stóp.

— Lubo Anglia posiada najpotężniejszą marynarkę w swiecie, jednak Francuzi w tém, co się tyczy budowy okrę-

(2)

кораблей несравненно ее превосходятъ. Даже въ Сѣверной Америкѣ имѣютъ лучшіе военные и купеческіе корабли, чѣмъ Англія, и это потому, что тамъ избрали образцомъ Французское строеніе кораблей. Англійскіе даже матросы утверждаютъ, что лучшіе корабли въ Англійскомъ флотѣ тѣ, которые въ войнахъ отобраны у Французовъ. И въ самомъ дѣлѣ, Французскіе ученые гораздо болѣе занимались этою отраслю строеній, чѣмъ въ Англіи, гдѣ оно было и есть только ремесломъ. Французское Правительство, недавно сдѣлало ученаго Дюпена начальникомъ института строенія кораблей и не безъ опасенія нѣкоторые англ. жур. замѣчаютъ, что безпрестанное улучшение Французской системы кораблестроенія при Англійскомъ пренебреженіи, можетъ быть современемъ очень опасно для Англіи, какъ морской державы. (G. C.)

Костюмъ Князя Эстергази.

Князь Эстергази, назначенный Чрезвычайнымъ Посломъ въ Лондонъ, для представленія Его Величества Императора Австрійскаго при коронаціи Королевы Викторіи, заказалъ въ Пестѣ богатый Венгерскій костюмъ, въ которомъ будетъ присутствовать на этомъ торжествѣ. Весь костюмъ обходится ему въ два милліона пятьсотъ тысячъ гульденовъ, составляющихъ на наши деньги около шести милліоновъ двухъ сотъ пятидесяти тысячъ рублей. Цуговки на доломанѣ и ментикъ состоятъ изъ крупныхъ брилліантовъ, окруженныхъ цвѣтными драгоценными каменьями, и оценены въ два милліона гульденовъ (пять милліоновъ рублей). Желтые сафьянные сапоги, вышитые жемчугомъ, стоятъ восемь тысячъ гульденовъ (20,000 рублей); брилліантовое перо на киверѣ, работы придворнаго ювелира, обошлось въ 140,000 гульденовъ (350,000 рублей). Князь везетъ съ собою въ Англію двадцать верховыхъ лошадей, съ богатыми Венгерскими сѣдлами, чапраками и сбруею, и сорокъ гусаровъ своего полка, на которыхъ уже сшита княжеская ливрея его дома. Въ лѣтописяхъ Венгріи представляють примѣръ подобной роскоши золотыя латы, осыпанныя драгоценными каменьями, въ которыхъ двое Венгерскихъ рыцарей явились на коронацію Короля Лудовика I, въ концѣ четырнадцатаго столѣтія.

Разсѣянность Ньютона.

Почти всѣ великіе люди были разсѣяны, болѣе или мене; но никто не былъ подверженъ разсѣянности въ такой степени, какъ великій Ньютонъ. Между множествомъ анекдотовъ, которые объ немъ рассказываютъ, мы приведемъ здѣсь только два. Въ одинъ холодный зимній вечеръ, Ньютонъ сѣлъ передъ каминомъ и погрузился въ глубокія размышленія. Между тѣмъ, желая согрѣться, онъ машинально придвинулъ стулъ очень близко къ огню, и чрезъ нѣсколько времени почувствовалъ страшный жаръ, началъ изъ всѣхъ силъ кликать человека. Пока Джонъ приближался на крикъ, великій философъ до половины былъ испеченъ. „Отодвинь поскорѣе каминъ, лѣннвецъ!“ воскликнулъ Ньютонъ сердитымъ голосомъ, который до крайности удивилъ слугу, привыкшаго къ его кротости и добротѣ. „Отодвинь каминъ, покаместъ я согрѣюсь не сторгь!“ продолжалъ Ньютонъ. Не лучше ли вамъ самимъ отодвинуться отъ огня? замѣтилъ слуга. „Въ самомъ дѣлѣ!“ сказалъ Ньютонъ разсмѣявшись: „я объ этомъ и не подумалъ.“

Въ другой разъ, къ Ньютону пришелъ другъ его, докторъ Стоклей (Stukely), и велѣлъ о себѣ доложить. Слуга объявилъ, что господинъ его занять въ кабинетъ, и просилъ доктора подождать. Пока гость сидѣлъ въ гостиной, настала часъ обѣда, и на столъ поставили закрытое блюдо съ жаренымъ цыпленкомъ, составлявшимъ вседневный обѣдъ Ньютона. Докторъ Стоклей до такой степени проголодался, что не могъ противиться искушенію и сѣлъ за цыпленка; закрывъ блюдо крышкою, онъ позвалъ слугу и приказалъ зажарить другаго цыпленка для его господина; но прежде, нежели жаркое было готово, Ньютонъ вышелъ изъ кабинета. „Извините, сказалъ онъ, что я заставилъ васъ ждать, и позвольте мнѣ пообѣдать: я мигомъ отдѣлаюсь.“ Говоря эти слова, Ньютонъ поднималъ крышку съ блюда, и потомъ обратился къ доктору, примолвивъ съ усмѣшкою: „Что значить за работаться! у меня совсѣмъ вышло изъ головы, что я ужъ пообѣдалъ.“ (С. П.)

Съ 1-го числа наступающ. мѣсяца Іюля, начинается подписка на 2-ю половину текущаго года. Цѣна съ пересылкою по почтѣ 5 р. 50 к. сер., безъ почты 4 р. 50 к. сер. Также съ 1-го Іюля начинается подписка на 3-ю Четверть сего года для жителей Вильны. Цѣна 2 р. 25 к. среб.

тѣмъ, nierównie ją przewyższają. I Ameryka północna posiada lepsze okręty wojenne i kupieckie, niż Anglii, a to dla tego, że wyłącznie budowę okrętową Francuzów, za wzór obrała. Nawet marynarze angielscy utrzymują, że najlepsze okręty floty angielskiej, są te, które podczas wojen zostały Francuzom zabrane. W rzeczy samej, uczeni we Francyi daleko więcej zajmowali się tą gałęzią budownictwa, niż w Anglii, gdzie zawsze była i jest tylko rzemiosłem. Nie dawno Rząd francuzki umieścił uczonego Dupin, na czele instytutu budowy okrętów, i nie bez obawy niektóre pisma angielskie wynurzają myśl, iż ciągłe ulepszenia systemu francuzkiego, obok odpoczynku angielskiego, mogą się kiedyś stać bardzo niebezpiecznymi dla znaczenia Anglii, jako mocarstwa morskiego.

Ubior Xięcia Esterhazego.

Xiąże Esterhazy, mianowany Nadzwyczajnym Posłem do Londynu, dla reprezentowania Najjaśniejszego Cesarza Austriackiego przy koronacyi Krolowej Wiktorii, kazał zrobić w Peczcie kosztowny ubior węgierski, w którym będzie się znajdował na tej uroczystości. Cały ubior kosztuje mu dwa miliony pięćset tysięcy złotych reńskich, czyniących na naszą monetę około sześciu milionów dwóchset pięćdziesięciu tysięcy rubli. Guziki na dołmanie i mentyku zrobione są z dużych brylantów, obwiedzionych kwiecistemi kosztownemi kamieniami; szacują je dwa miliony złotych reń., czyli pięć milionów r. Żółte boty safianowe, perłami wyszywane, kosztują ośm tysięcy złotych r. (20,000 r.); kitka brylantowa na kapeluszu, roboty złotnika nadwornego, kosztuje 140,000 złotych r. (350,000 rubli.) Xiąże prowadzi z sobą do Anglii dwadzieścia koni wierzchowych, z kosztownemi Węgierskimi siodłami, czaprakami i rzędami, i czterdziestu huzarów swego pólku, dla których już sprawiona Xiążęca liberya jego domu. W kronikach Węgierskich dają przykład podobnego przepychu złote panczerze, kosztownemi osypane kamieniami, w których dwaj rycerze Węgierscy ukazali się na koronacyi Króla Ludwika I, w końcu czternastego wieku.

Roztargnienie Newtona.

Wszyscy prawie wielcy ludzie mniej lub więcej byli roztargnieni; ale żaden nie ulegał roztargnieniu w takim stopniu, jak wielki Newton. Z mnóstwa o nim w tym względzie anegdot, dwie tylko przytoczymy. Pewnego chłodnego wieczora w czasie zimowym, Newton usiadł przed kominkiem i w głębokiem zanurzył się rozmyślaniu. Tymczasem, chcąc ogrzać się, machinalnie przysunął krzesło bardzo blisko do ognia, i w kilka minut poczuwszy wielkie gorąco, zaczął z całej siły wołać na służącego. Nim John przybiegł na krzyk, wielki filozof do półowy był opalony. „Odsuń prędzej kominek hultaju!“ zawołał Newton zgniewem, co bardzo zdziwiło służącego, przywykłego do jego żartobliwości i dobroci. „Odsuń kominek, pókim jeszcze zupełnie nie zgorzał!“ wołał dalej Newton. Czy nie lepiej żebyś pan sam odsunął się od ognia? zapytał sługa. „W samej rzeczy!“ powiedział Newton, uśmiechnąwszy się: „mnie to na myśl nie przyszło.“

Innego razu, przyszedł do Newtona jego przyjaciel, Doktor Stukely, i kazał o sobie oznajmić. Służący uwiadomił, że Pan jego zajęty jest w gabinecie, i prosi go zaczekać. Gość czekał do czasu obiadowego; tymczasem przyniesiono na stół nakryty półmisek z pieczonym kurczakiem, które było codziennym obiadem Newtona. Doktorowi Stukely tak się jeść chciało, że nie mógł wytrzymać i zjadł kurczę, a półmisek nakrył pokrywą. Potym zawołał służącego i kazał mu upiec drugie kurczę dla jego pana; ale pierwiej, nim pieczone mogło być gotowe, Newton wyszedł z gabinetu. „Przepraszam rzecz, że Pan musiałeś mnie czekać, i pozwól mi zjeść obiad; w moment będę mu służył.“ To mówiąc, podjął nakrycie z półmiska, a potem obróciwszy się do Doktora, przemówił z uśmiechem: „Co to jest bydlę zapracowanym! zupełnie wyszło mi z głowy, że już po obiedzie.“ (P. P.)

Od dnia 1-go następującego miesiąca Lipca, zaczyna się prenumerata na 2-gie półrocze bieżącego roku. Cena zwyczajna z pocztą 5 rub. 50 kop., bez poczty 4 rub. 50 kop. srebrem. Również od 1-go Lipca zaczyna się prenumerata na 3-ci kwartał tegoż r. na miejscu w Wilnie—Cena rub. sr. 2 kop. 25.